

Teksti: Risto K. Järvinen

Palokuntien välistä yhteistyötä ja naapuriapua Keski-Uudellamaalla

Neljä nuorta hukkui auton syöksyttyä Keravanjokeen

Kello oli noin kahdeksan joulupäivän iltana. Pimeys oli nostanut riskin joutua liikenneonnettomuuteen kaksinkertaiseksi. Uuden ja vanhan Lahdentien välissä mutkitteleva Jokitie oli lumisohjosta liukas ja urainen. Onnettomuusriski kuivaan tiehen verrattuna oli 27-kertainen.

Läpiajokiellosta huolimatta viisi 22–26-vuotiasta vantaalaismiestä ajoi tiellä

Joulunajan pahin yksittäinen liikenneonnettomuus sattui Keravan Jokitiellä puoli kilometriä Vantaan rajalta pohjoiseen, kun neljä nuorta hukkui heidän autonsa syöksyttyä hyiseen Keravanjokeen. Pelastustoimien tehokkuutta lisäsi eri palokuntien välinen yhteistyö; onnettomuuspaikalla toimi yksiköitä

niin Keravalta, Tuusulasta kuin Vantaaltakin. Uhrien etsintää vedestä vaikeutti huonot keliolosuhteet. Keski-Uudenmaan yhteistoiminta-alueella ei myöskään ole järjestettyä vesisukellustoimintaa, vaikka alueella vesistöjä riittääkin.

rallia huonokuntoisella ja katsastamattomalla 70-luvun alun Opel Ascona -henkilöautolla. Alkoholia oli juotu, mutta kuski oli nähtävästi selvä. He kiisivät Keravalle päin pohjoiseen ja tulivat loivaan oikealle kääntyvään kaarteeseen. Auto joutui sivuluisuun, syöksyi tien vieressä virtaavaan Keravanjokeen ja upposi katto edellä parikymmentäsenttisen jään läpi.

Uhrien etsintää vaikeutti vuodenaikaan nähden voimakas vedenvirtaus ja savipohjaisen jokiveden sameus. Etsintää suorittivat Keravan vapaavuorosta hälytetty sukeltaja ja Vantaalta naapuripaikana pyydetty sukellusyksikkö.

Takapenkillä istunut auton omistaja pelastautui autosta törmäyksessä irronneen takaikkunan kautta. Kertomansa mukaan hän yritti auttaa vieressä ollutta ystäväänsä, mutta ei jaksanut vetää tätä kokonaan autosta ulos. Tämän jälkeen hän juoksi 300 metrin päässä sijaitsevaan taloon hakemaan apua.

Uhrit ansassa jään alla

Keravan aluehälytyskeskukseen tuli ilmoitus ulosajosta kello 20.11. Paikalle hälytettiin Keravalta sammutus- ja sairaankuljetusyksikkö sekä Tuusulasta sairaankuljetus- ja pelastusyksikkö ja päivystävä aluepaloestari *Pasi Hailio*. Vasta onnettomuuspaikalla selvisi, että auto on joessa. Tällöin hälytettiin Keravalta vielä lääkärijohtoinen hoitoryhmä ja päivystävä paloestariesi *Göran Söderlund*.

Auto makasi joessa katollaan toinen kylki rantapenkeressä kiinni ja toinen kylki paksujen jäälaattojen saartamana. Vain alusta ja takarengat olivat näkyvisissä. Kummankaan puolen ovia ei päässyt aukaisemaan tai ikkunoita rikkomaan.

Märkä ja veripäinen mies kertoi pelastajille olleensa autossa ja että siellä on vielä neljä ihmistä sisällä. Yksi heistä kellui veden pinnalla ylävartalo näkyvisissä alavartalon ollessa auton sisällä. Hänet saatiin pian rantaan elvytettäväksi. Muita kolmea ei näkynyt. Vaikka he olisivat päässeet omatoimisesti autosta ulos, tuntui mahdottomalta että he olisi-

Onnettomuusauto oli huonokuntoinen ja katsastamaton 70-luvun alun Opel Ascona. Auton omistaja, joka oli istunut takapenkillä, selviytyi ainoana onnettomuudesta.

vat selviytyneet painavien jäälaattojen läpi veden pinnalle.

Ensimmäisen paikalla olleen sammutusyksikön johtaja *Reijo Wikman* ilmoitti vielä matkalla olevalle Tuusulan pelastusyksikölle, että he valmistautuisivat vajerivetoon auton kääntämiseksi kyljelleen. Sillä välin auton pohjaan tehtiin reikä laikka-leikkurilla, mutta sitä kautta ei saatu pelastettua ketään. Auto valui työn aikana kuitenkin sen verran jokeen päin, että rannanpuoleinen sivuovi päästiin kankeamaan raolleen. Autosta saatiin vedettyä ulos yksi mies, jonka elvyttäminen aloitettiin välittömästi.

Kun auto myöhemmin käännettiin ympäri, havaittiin se tyhjäksi.

Paikalle oli hälytetty myös lääkäri- ja sukellusyksikkö Vantaalta sekä lääkäri Keravalta. Löydettyjen uhrien pelastaminen ei kuitenkaan onnistunut, sillä he olivat olleet veden alla ainakin puoli tuntia. Kummankin kuolinsyyksi todettiin hukkuminen.

Sukelluslaitteet jäätyivät

Kahden vielä kateissa olevan uhrin etsiminen aloitettiin Vantaan sukellusyksik-

kön ja Keravan vapaavuorosta hälytetyn sukeltajan toimesta noin kello 21. Sukeltamista keskimäärin 2–3 metriä syvässä joessa haittasi jääpeite, pimeys, vuodenaikaan nähden voimakas vedenvirtaus ja savipohjaisen jokiveden sameus. Näkyvyys oli alle kymmenen senttimetriä. Lisäksi muutama pakkasaste ja suuri ilmankosteus johtivat sukelluslaitteiden nopeaan jäätymiseen.

Kolmas uhri löytyi puolen tunnin kuluttua 20 metrin päästä onnettomuuspaikasta. Hänet todettiin kuolleeksi. Neljättä uhria etsittiin kunnes kaikki sukelluslaitteet jäätyivät. Viimeinen etsintäavanto ehdittiin tehdä 50 metrin päähän tapahtumapaikasta.

Kello 22.45 olivat ensisijaiset pelastustoimet suoritettu ja viimeisen vainajan etsintä siirtyi virallisesti Keravan poliisille.

Seuraavana päivänä etsintöjä jatkettiin poliisin virka-apuna. Kilometrin päähän joen alajuoksulle, jossa jääpeite muuttuu virtaavaksi, viritettiin metalliverkko johon uhrin toivottiin takertuvan.

Vapaaehtoinen pelastuspalvelujärjestö etsi viimeistä uhria kaikuluotaamalla vielä loppipaisenaikin. Näyttää siltä, että ruumis löytyy vasta jäiden suluttua.

Kuvat:
Sauvo Jylhä
Risto K. Järvinen

– Tästä opimme, että naarausverkko pitäisi kuulua pelastuslaitoksen vakiovarusteisiin silloin kun alueella on virtaava joki, sanoo Göran Söderlund. – Tällä viiveellä ruumis on luultavasti ehtinyt ajelehtia verkon ohi, jollei se ole kiilautunut joen pohjalla olevaan roinaan kiinni.

Tämän varalta sukellusetsintöjä jatkettiin aamuhämäristä iltapimeään, jonka jälkeen ne lopetettiin tuloksettomina.

Näyttää siltä, että ruumis löytyy vasta keväällä jäiden suluttua.

Sukellustoiminta harrastuspohjalla

Keski-Uudenmaan yhteistoiminta-alue on jaettu pohjoiseen (Järvenpää, Kellokoski, Jokela) ja eteläiseen (Kerava, loput Tuusulasta) hälytysalueeseen, joissa toimii oma päivystävä aluepalamestarinsa. Kun vielä kaikkiin tulipaloihin ja vaativampiin pelastustehtäviin hälytetään aina yksikköjä vähintään kahdesta kunnasta, pystytään joka kerta hälyttämään lähimmät yksiköt kunnanrajoista riippumatta, ja saadaan onnettomuuksiin tarpeeksi joukkoja alusta lähtien. Paikkakuntien väliset viiveet ovat niin lyhyet, etteivät aiheuta ongelmaa.

Järjestäytynyttä vesisukellustoimintaa alueella ei ole, vaan sukeltaminen perustuu harrastukseen ja vapaaehtoisuuteen. Täysipainoinen sukellustoiminta on siksi käytännössä mahdo-

Onnettomuuspaikka Keravan Jokitiellä noin puoli kilometriä Vantaan rajalta pohjoiseen. Auto tuli loivaan oikealle kääntyvään kaarteeseen, joutui sivuluisuun ja syöksyi hyiseen Keravanjokeen vain muutamaa metriä ennen tien vieressä kulkevan suojakaiteen alkamista.

Onnettomuuden jälkeen muuten rauhallisella pikkuteillä on riittänyt vilinää uteliaiden käydessä katsomassa paikkaa. Uhrien omaiset ja tuttavat ovat jättäneet tienvarteen muistokynttilöitä, jotka kirkkaassa päivänvalossa näyttävät mustilta kuin maa.

"Oikeat lähtötiedot onnettomuuden laadusta olisivat nopeuttaneet toimintaamme jonkin verran, mutta uhreja olisimme tuskin siltikään saaneet pelastettua", sanoo tilanteen lääkinällisestä johdosta vastannut palo esimies Göran Söderlund.

tonta. Ensimmäiseen lähtöön sattuu tuskin koskaan yhtä sukeltajaa enempää, kun määräykset edellyttäisivät myös varasukeltajaa ja sukelluksen valvojaa. Etsintöjä joudutaan kuitenkin suorittamaan säännöllisesti, sillä alueella on joen lisäksi

kaksi isoa järveä ja useita uintikäytössä olevia hiekkakuoppia.

Kyseisen onnettomuuden lopputulokseen seikka ei vaikuttanut, koska kolmannen uhrin löytymiseen kului joka tapauksessa puoli tuntia. Vantaalta naapuriapuna

pyydetty täydellinen sukellusyksikkö tuli paikalle reilussa 20 minuutissa.

pt